

Əvvəli ötən sayımızda...

21 oktyabrda ele bil gəyin üzü qan ağlayırdı. Başımı qaldırıb göye baxdım. Üzümə çilanən damlalar qarışdı göz yaşlarını. Tanışmış Şahmarın biza gelməsi, didərin hali narahatlılığını biraş da artırdı. Qəfildən iłfat ananın fəryadını duydum. Artıq iłfat ana da Şahmarın bir xəbər gəirdiyini lakin deyə bilmədiyini hiss etmişdi. Həyatə qəcdim gördüğünü insan izdihamı az sonra nələr yaşayacağımızdan xəbər verdi. "Xeyal ölmə" dedim. Otaqdan mənə sari gelən Aylın və Selinin "Ana, atam ölüb?" suali bir anda məni yuxudan oydadı. Mən Xeyalın iki emanetinə ümidi olmalı idim. Həyat yüküm boyumu aşdı...

Mən Xeyali tabutda qarşılıqla qəşələməyi xəyal etməmişdim. Yandım, ele yandı... Cehizlik xalçamın üstüne Xeyalın tabutu qoyuldu. Biz nələr xəyal etdik, ancaq nələr yaşadıq. Əbədi əllərim Xayaldan da, xeyallardan da üzüldü.

Xeyal şəhid olduqdan sonra Füzulidə qaldığımız eve getdim. O an çəkdiklərimizi izah edə bilmirəm. Hər şey olduğu kimi idi. Xeyalın paltarları, əsyaları. Sanki bir anda Xeyal qapıdan girecəkdi. (Yazarınən sanki üreyim cərmixan çəkilir. Yazmağa güc ver, Allahım.) Bir anda stolun üstündəki məktubu və sıqaret kökükləri ile dolu kül qabını gördüm. Onda bildim ki, Xeyal bir dəha o qapıdan girməyəcək. Bir kül qabı dolusu sıqaretçi çəkə-çəkə vəfa olaraq bu sözləri yazmışdı.

- 07 oktyabr 2020-ci il

Mən gedirəm vətəni qorumağa. Müqəddəs vəzifəmin icrasına. Ailəm və övladılarım Allaha emanet olsun. Her kəs haqqını halal etsin.

Vətən sağ olsun.

Son vidamızda mən Xeyali Allah'a emanet etmişdim. Xeyal da bizi Allah'a emanet edib. İndi Allah-dan arzum əbədiyyətdə Xeyalla qovuşmaqdır. Xeyaldan sonra yasaşmaq çətindir. Onun əşyalardan təselli almaq çətindir. Aylın və Selin üçün güclü görünmeye çalışıram. Hər dərəcə videoya baxanda "Ana, o bayraqlı qutunun içinde apardıqları nədir?" sualları mənim bu dünyada cavab tapa bilmədim. Sualdırı.

Xeyal Məmmədovun II Qarabağ müharibəsində gösterdiyi şücaət-ləri onun döyüş yoldaşları da hədaiyin izah edir. I Qarabağ və II Qarabağ döyüşçülərinde böyük şücaətlər göstəren Pəsərək Fərzəli həmin şücaətlərə danişdi. Qəhrəmanımızın qəhrəmanlığını haqqında dediklərini olduğunu kimi

yazıram.

Xeyalin döyüş yoldaşı Pəsərək Fərzəli:

- Döyüşdə min illərə bərabər anlar yaşadıq Xeyal Məmmədovla. Tabor komandırımız İqbal Bayramov şəhid olduqdan sonra oktyabrın 7-də mayor Xeyal Məmmədov bizim tabor komandırımız təyin edildi. Mən bölük komandiri idim. Cəbrayıll -Qubadlı istiqamətində bir çox döyüşlərdə ciyin-ciynə vuruşduq. Mayıs Bərkudarovun şəxsi göstərişi ilə Şükür Həmidov, Xeyal Məmmədov kimi qəhrəmanlarla birləkə düşmən ordusunu darmadağın etdik. Dağtumas, Balasoltanlı kendlerini düşməndən azad etdikdən sonra Yazı Düzü istiqamətində 803 yüksəkliyini tutduq. Məqsəd Qubadlıya gedən yolu nəzarətə almaq idi. Dağtumas kəndi uğrunda döyüşlər gedən zamanı mən bir video çəkdim. Həmin videoda Xeyalin da səsi düşüb. Heç düşünməzdəm ki, o səs

ətrafda heç bir şey yox idi. Xeyal həmin an ayaq qalxdı və koordinatı örtmək üçün arxentili əvez etdi. 20 dəqiqədən çox atəş altında ayaq üstə qaldı. Koordinat götürdü və ermənilərə artilleriya atəsi açıldı. Xeyli sayıda düşmənin canlı qüvvəsi və hərb texnikası zərərsizləşdirildi. 1 saat sonra dağın etəyi ilə irəliliyən Pəsərək Fərzəlinin dəstəsinin getdiyi istiqamətdə irəliliyəyirdik. Aramızda beş metr məsafə var idi. Həmin an Xeyalin vurduğunu gördüm. Gözəlivən "Komandır vuruldu" sözələri ilə Xeyalin yanına qəcdim. Xeyal Gözəlivən quçağında əbədi olaraq gözlərini yumdu. Həmin gün ə istiqamətdə Xeyal ilə birlikdə 6 şəhid verdik. Çox çatın oldu bize. Ele bir döyüş zamanı Xeyali itirmək ağır itki idi.

Xeyal ilə bağlı çox insanların unudulmaz xatirələri var. Onlardan biri da Dadaşov Elvindir.

Xeyalin ilk bölük komandiri El-

hadetindən önce (26.06.2013) "Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 95 illiyi" yubiley medali, (26.06.2018) "Qüsursuz xidmətə görə" 3-cü dərəcəli medali, (26.06.2018) "Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi" yubiley medali ilə təltif olunan mayor Məmmədov Xeyal Ağabəy oğlu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə şəhadətdən sonra da orden və medallarla təltif edilib. "Vətənə xidmətə görə" 3-cü dərəcəli ordeni, "Vətən uğrunda" medali, "Cəbrayıllın azad olunmasına görə" medali, "Qubadlınin azad olunmasına görə" medali Xeyalın qanı, canı bahasına qazandığı zəfərin əbədi nişanıdır.

Bir zamanlar şəhidlərin adlarının ebdileşdirilməsi üçün öz maşasından ayırib Xocavənd rayonunda tikişlənən Şəhidlər abidəsinin tikişinə maddi dəstək olan Xeyalin öz abidəsi bütün vətən sevdəli, şəhid həsrəti ürkənlərdə ucaldılıb.

Xeyalin qardaşı Taleh müəllim hər il sentyabrın 27-də, Xeyalin şəhid olduğu 20 oktyabrda (1 gün qabaq və ya sonra) 8 noyabrda və 18 noyabr Xeyalin ad günündə Xeyalin maşını ilə təmənnəsiz taksi sürür. Şəhid qardaşının və şəhidlərimizin adlarını yaşatmadıq üçün hər vəchle çalışan Taleh müəllimin təşkilatçılığı ilə "Xeyal 2021" futbol turniri, "Şəki şəhidləri-2021" yunan-roma və sərbəst güləş tur-

Şəhid Xeyal

Unudulmaz dərs oldu Qubadlınin işgali, Ürəyində böyüdü vətənin, dərəmələri, Dedin "Qoymaram heç vaxt Qarabağı yaralı" Amalını qanına yazdırın vətən, torpağı, Ruhun ilə sarıldın Şəhid Xeyal, bayraqa.

İgid kimi iz saldın Hadrutda, Zəngi-landa, Vurusdun qəhrəmantek Füzuli, Cəbrayılda, Şəhid kimi can verdin qəhrəman, Qubadlıda, Şəkiyə azadlığı müjdəsi ilə döndün, Şəhid, cismiñ torpağı, özün tarixə döndün.

Ana, ata qəlbini qanayan yarası-san, Bir vaxt evin, indi sən elin bala-sısan. Keçəsə de qerinələr tarixdə qalasısan, Bù millet adın ilə qırur du-yacaq hər vaxt, Üreklerdə qurmuşan Şəhid Xeyal, sən bir taxt.

Qardaşların yaşadıri adını ehtiram-la, Yanaqlara sütürən göz yaşı damla-damlı. Dünəydan köçüb, getdin şə-hidlik ehtişamla, Adın qürurun özü, məzarın and yeridir, Şəhid Allah qat-tında ebedilikdiridir.

Sensizlikle baş-başa qalib sevdil-əyin dərin, Ona tek təsəlli dir müqəddəs Şəhid adın: Aylın, Selin daddılər atasızlığının dadın, Heyat sensiz itib rəngarən çalarları, Xeyal, sənli o gün-lər bəzəyir xeyallan.

25.01.2023

İLK DƏRSİN İMTAHANI

Xayaldan xatire qalacaq son səsi olur.

Oktabrın 20-də saat 13:00 rədələrində Qubadlı şəhərinə təxmini 4-4,5 km məsafədə 803 yüksəkliyində Xeyal düşmənən açdığı snayper atəşinə tuş gəldi. Mən 300 m öndə idim. Bu xəbər məni çox sarsıdı. Döyüşə davam etməli idi. Xeyalin intiqamını elə həmin an aldıq. Elə Xeyal özü də öz intiqamını alıb şəhid olmuşdu. Görə döndürümde Xeyalin cansız cismini gördüm. Gecə 11:00 rədələrində təxliyye qrupunun üç üzvü və digər üç hərbçi ilə birləşdə Xeyalin nəşini yağış kimi yağan atəş altında götürdük. Xeyalin qanı üzərime hopdu. O qanın intiqamını artıqlaması ilə alacağımı andıdım. Aldım da...

Xeyalin döyüş yoldaşı Elmır İsgəndərov:

Xeyal fedai idi. Özünü fəda etdi. Biz anbaan irəliliyəyirdik. Mayıs Bərkudarov özü şəxsen həmin döyüşləri idare edir və döyüşürdü. Padar kəndinə çatdıq. Elə bir yere çatdıq ki, demək olar düz yer idi. Koordinat vermək lazımdı. Lakin

Vədəş Dadaşov:

- 2009-cu ilin avqust ayında Cəlilabada gələn kursantlardan biri də Xeyal idi. Xeyalin bələk komandiri mən idim. Xeyal da taqim komandırı təyin edildi. Qisa müddətə Xeyal bələk komandırı kursunu keçdi və bələk komandırı təyin olundu. Xeyali ilk gördüğüm anda onun əzmimə heyran oldum. Bəli, bizim ordumuza belə zabit lazımdı. 2012-cü ildə mən Müdafiə Nazirliyinin göstərişi ilə başqa işin icrasına başladım. Sonra uzun müddət Xeyal ilə görüşmedim. 2017-ci ilde TTM-də MTT kursunu keçən Xeyali gördüm. Artıq o, bir kapitan rütbeli hərbçi idi. Özü isə heç dəyişmemişdi. Elə həmin dost kimi qəlbime sütixidim Xeyal idi.

Bir gün Xeyalin şəhid olacağını, onun mezarını ziaret etməcəyimi düşünmürdüm. O xəbərni eşitmək mənim üçün ağır, Xeyalin mezarını ziaret etmek isə, on böyük çərəsizlik idi. Sen bu qədər susqun deyildin, eziş dost...

Belece bu vətəndən bir qəhrəman Xeyal keçdi. Özündən sonra sözü, izi vətəne emanet qaldı. Şə-

nir, "Şəki şəhidləri-2022" stolüstü tennis turniri və "Şəki şəhidləri-2022" futbol turniri keçirilib. Elə "VƏTƏN FƏDƏİLƏRİ: ŞƏKİ ŞƏ-HİDLƏRİ" kitabının da əsərə gələməsində Şəhid qardaşı Taleh Məmmədov əlindən gələn dəstəyi esirgəmedi. Gənc nəslin vətən-pərvərlik ruhunun citalanmasında bu kimi addımların rolü və önemi boyuktur.

**Manya SƏXAVƏTQIZLƏ
AYB-nın və AJB-nın üzvü**